

напрѣдвать или назадвать отъ способность-та или недостоинство-то на учители-тѣ.

За да ся отхранять ученици-тѣ въ горѣказани-тѣ добрины тряба учительть да има въ себеси и да извиршава тѣзи добрины: той тряба да служи на ученици-тѣ си непрѣстенно като образецъ за подражаніе. Учитель-ть тряба да бѫде онова кое-то ученици-тѣ тряба да станашь; той тряба да прави онова, кое-то и ученици-тѣ тряба да правяшь; той тряба да отблгва всичко вѣщо, кое-то и ученици-тѣ тряба да отблгватъ: защото примѣръ-ть има неизмѣримо по-голяма сила отъ наставлени-та.

Ученици-тѣ обычать реда и точнотъ-тѣ въ всички-тѣ работы, ако учитель-ть имъ е редовенъ и точенъ; тѣ сж кроткы, вѣжливи, мирни, правдолюбиви, добри, послужливи, ако той ся обхожда съ тяхъ кротко, праведно, приятелски; тѣ ставать даже весели, задоволни честити съ него. Напротивъ, днесъ е всеобщо познато че якоглави учителіе посрѣщать въученици-тѣ си якоглавость, инатъ; развратни и лѣниви учителіе непрѣстенно ся оплакватъ отъ безрѣдіе и мързель на ученици-тѣ си; и неодѣланн-тѣ учителіе ся борять непрѣстенно съ суровы (гробіански) ученици. И тый, ако нѣкой учитель съглѣда въ училището си нѣкой недостатъкъ, той тряба най-напредъ себеси да попыта, въ себеси да търси корена и причина-та натози недостатъкъ. Какъвъ-то е изворътъ таково е и езерото; какъвъ-то е учитель-ть такывы сж и ученици-тѣ му. Дѣто учитель-ть прави закони, кон-то самъ той не слѣдва; дѣто той наказва грѣшки, кон-то самъ той прави, отъ тамо не образованіе и отхрана, но разврать и злочестіе тряба да ся чака.

Първо-то качество кое-то тряба да има единъ учитель е *любовь-ща* — любовь къмъ занятіе-то си, къмъ дѣца-та, къмъ народа и къмъ Бога. Безъ любовь и най-ученія учитель не може да бѫде отхранитель — сиречъ, той загуби три-тѣ четвърти отъ учителско-то си достоинство. Едно дѣте колко-то по малко е обичано, любено въ бащина-та, си кѫшѫ, съ толкосъ по-голѣма любовь трѣба учитель-ть да го посрѣща въ училище-то; защо-то да обыча чловѣкъ едно добро и прилѣжно дѣте, кое-то пріема една добра отхрана отъ родѣтели-тѣ си, за това нещѣ голямо искусство! Само кога-то Христосъ попита Пешра три-пжти: „любиши-